

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Duurzame zorg

Natuur in de zorg

Praktijkvoorbeelden

Natuur in en om zorginstellingen kan bijdragen aan de gezondheid en het welzijn van patiënten, bewoners, medewerkers en bezoekers. Op [de website van het RIVM](#) staan tal van praktijkvoorbeelden die laten zien wat er in ziekenhuizen, verpleging en verzorging, geestelijke

gezondheidszorg en gehandicaptenzorg op dit gebied al gebeurt. Ze bieden inspiratie en concrete ideeën om zelf mee aan de slag te gaan. In deze factsheet vatten we een aantal terugkerende thema's samen én laten we een aantal interventies per branche zien.

Terugkerende thema's in de praktijkvoorbeelden

Breng natuur dichtbij

Zorg voor groen buiten én binnen en maak natuur zichtbaar en toegankelijk voor patiënten, bewoners, medewerkers en bezoekers.

Stem af op de doelgroep

Houd bij ontwerp en gebruik rekening met de behoeften en mogelijkheden van patiënten, bewoners, bezoekers en medewerkers

Lange termijn visie

Ontwikkel een overkoepelende, integrale visie op (het gebruik van) natuur in en om de zorgomgeving, in samenwerking met relevante partijen.

Betrek mensen bij het groen

Laat patiënten of bewoners waar mogelijk actief meedoen. Bijvoorbeeld bij tuinieren, het verzorgen van planten of activiteiten in het groen van de zorg in de tijd gevolgd kan worden. Dit maakt het mogelijk om effecten beter te volgen en beter te zien waar (extra) aandacht nodig is voor beleid en maatregelen.

Stimuleer beleven en bewegen

Denk bij het vormgeven van natuur in- en om de zorgomgeving aan manieren om naar buiten gaan, bewegen, ontspannen en ontmoeten te stimuleren.

Voorbeelden in de praktijk

Ziekenhuizen

6 praktijkvoorbeelden

- Binnentuinen en patio's met groen
- Uitzicht op groen en veel daglicht
- Groene ziekenhuistuinen die uitnodigen tot bewegen
- Natuurbeelden en lichtpanelen binnen
- Groen inzetten voor een aangename wacht- en verblijfsomgeving
- Natuur onderdeel maken van een gezondheidsbevorderende zorgomgeving

Geestelijke gezondheidszorg

1 praktijkvoorbeeld

- Een groene, rustige omgeving die rust en ruimte ondersteunt
- Een tuin, kas en beweegtuin gebruiken voor activiteiten
- Directe toegang naar buiten waar mogelijk
- Uitzicht op groen en natuurbeelden binnen
- Natuur combineren met bewegen en een huiselijke zorgomgeving

Verpleging en verzorging

9 praktijkvoorbeelden

- Tuinen en groene buitenruimtes die uitnodigen om naar buiten te gaan
- Natuur inzetten voor beweging, ontmoeting en ontspanning
- Binnenplanten en groen voor een prettige leefomgeving
- Moes- en belevingstuinen voor bewoners
- Groen inzetten voor het welzijn van mensen met dementie
- Bewoners en medewerkers betrekken bij activiteiten met groen

Gehandicaptenzorg

4 praktijkvoorbeelden

- Groene buitenruimtes afstemmen op de mogelijkheden en behoeften van cliënten
- Contact met natuur en dieren stimuleren
- Natuur gebruiken bij dagbesteding, bewegen en ontspanning
- Cliënten actief betrekken bij activiteiten in het groen
- Groen zo inrichten dat cliënten natuur op verschillende manieren kunnen beleven

Bron

[Website RIVM – Praktijkvoorbeelden natuur.](#)

Disclaimer

Deze factsheet is een beknopte weergave van terugkerende thema's in de [praktijkvoorbeelden over de duurzame toepassing van natuur in en om zorgorganisaties op de website van het RIVM](#). Bij eventuele verschillen, fouten of omissies zijn de praktijkvoorbeelden van september 2026 op de website leidend. Aan deze factsheet kunnen geen rechten worden ontleend.

Dit is een uitgave van:

**Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu**

Postbus 1 | 3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

oktober 2026

Leren van elkaar

De voorbeelden laten zien dat natuur op veel manieren onderdeel kan zijn van de zorgomgeving: van planten en uitzicht op groen tot tuinen, bewegen, dagbesteding en contact met dieren. Door de omgeving af te stemmen op de doelgroep en natuur bewust toegankelijk en bruikbaar te maken, kunnen zorgorganisaties bijdragen aan gezondheid en welzijn.

De zorg voor morgen
begint vandaag